

Preek over Daniël 7¹

Ds R. D. Anderson (laatst aangepast 4 maart 2012)

Gez. 28:1, 3

Ps. 97:2, 3

Lezen en tekst: Dan. 7

Ps. 31:6, 7, 10, 12 (in het kader van Daniëls reactie op dit visioen)

Ps. 33:4

Gez. 28:2

Gemeente van onze Here Jezus Christus,

Het is niet eenvoudig om visioenen zoals deze, uit Gods Woord te bepreken. Het vergde veel tijd deze profetieën te bestuderen voordat ik het gewaagd heb om er over te preken. Daniël ziet in zijn visioen vier grote dieren uit de grote zee oprijzen (**Dia 1**). Het is goed om dat duidelijk op het netvlies te hebben: Vier dieren, vier koninkrijken of koningen – hij gebruikt beide omschrijvingen voor de dieren. Allereerst een leeuw met vleugels van een arend, in de tweede plaats een beer met 3 ribben in zijn mond, die veel vlees moet eten, in de derde plaats een panter met vier vogelvleugels en vier koppen en als laatste een dier dat geen duidelijke beschrijving krijgt. Het is een soort monster. Hij kan het niet vergelijken met enig ander dier dat hij kent, een monster met ijzeren tanden en tien horens, met grote klauwen, een dier dat alles vertrapt en vermaalt.

Wat heeft dit voor Daniël te betekenen? Ik heb eerder verteld dat Daniël al vele jaren in ballingschap zit. Hij had kunnen verwachten dat de verlossing snel zou komen, maar dat blijkt niet het geval te zijn. En als Daniël goed had nagedacht, dan zou hij beseft hebben dat hij dat eigenlijk al geweten had. Want deze vier dieren, deze vier koninkrijken, die hij nu ziet, zijn ook de koninkrijken die hij jaren geleden al gezien had. Althans, het was niet zijn droom geweest, jaren geleden, maar die van koning Nebukadnezar, van het grote standbeeld. De kinderen kennen dat verhaal waarschijnlijk ook wel.

Koning Nebukadnezar had een droom, in de tijd dat Daniël nog een kleine jongen was van een jaar of 14, één jaar nadat hij in ballingschap gekomen was. De koning had een groot standbeeld in een droom gezien en hij dreigde alle wijzen in Babylonië dood te maken als niemand zijn droom voor hem zou kunnen uitleggen. (**Dia 2**) De Here God gaf toen aan Daniël de wijsheid en het verstand om het voor die grote koning uit te leggen. Een standbeeld van vier verschillende metalen: Een gouden hoofd, een zilver bovenlichaam, het onderlichaam van brons en dan benen van ijzer die uiteindelijk afbrokkelen in voeten van een mengsel van ijzer en klei. Weet u hoeveel jaren er tussen deze droom en Daniëls eerste visioen in gestaan hebben? (**Dia 3**)

Dit visioen kreeg hij aan het eind van zijn leven. Hij ging als 13 jarige jongen in ballingschap, samen met alle andere jongens uit de edelen van Israël, toen koning Nebukadnezar het rijk van Israël veroverd had. Hij was 14 jaar oud toen hij koning Nebukadnezar's droom moest uitleggen. Bijna 60 jaar zijn verstreken als dit visioen van Godswege tot Daniël komt. Nu mag hij weer in herinnering brengen wat hij ooit aan koning Nebukadnezar had uitgelegd: Vier grote dieren. U leest in de laatste hoofdstukken van dit bijbelboek dat Daniël vier verschillende visioenen krijgt. Op vier verschillende momenten. De laatste toen hij ongeveer 85 jaar oud was.

Koning Nebukadnezar heeft een lange tijd geregeerd over Babylonië. Die hele tijd is Daniël ook in de hoofdstad van Nebukadnezars rijk. Het eerste visioen krijgt hij in het eerste jaar van de laatste koning van Babylonië. En hij maakt ook nog twee andere rijken mee. Allereerst als Babylonië in 539 voor Christus door de Perzen en de Mediërs wordt ingenomen. Dan is een Mediër voor een paar jaar aan het bewind in Babylonië. Daarna neemt de grote koning van Perzië het stokje over. Daniël maakt hierdoor de eerste drie koninkrijken mee, die hij in de visioenen gezien heeft.

Het blijkt uit opgravingen dat Daniël en de mensen in zijn tijd het beeld met de leeuw en arendsvleugels geassocieerd moet hebben met het Babylonische rijk. (**Dia 4**) Bij opgravingen zijn beelden gevonden van een leeuw met arendsvleugels en een menselijk hoofd, afkomstig uit het oude Babylonië. Dit komt overeen met

1 Met dank aan dhr. J. van Wijk voor het uitschrijven van deze preek.

de beschrijving in Daniël 2 van het standbeeld van koning Nebukadnezar, het gouden deel was het hoofd, ofwel Babylonië.

We komen bij het tweede dier, de beer: Dat is het rijk van de Mediërs, het zilveren deel van het standbeeld. De panter dat we zo zullen zien is het rijk van de Perziërs zelf en het monster moet dan het daarop volgende rijk zijn geweest, het rijk van Alexander de Grote, van Griekenland.

Nee, we moeten niet allemaal moderne naties en volken in dit visioen proberen te plaatsen, zoals Rusland of China. Duidelijk is uit dit visioen, dat deze 4 koninkrijken, deze vier dieren, opkomen uit de grote zee vóórdat de Here Jezus ten hemel vaart. Want dat staat duidelijk óók afgebeeld in dit visioen.

Laten we even stilstaan bij de koninkrijken waar Daniël het wel over heeft in dit visioen. **(Dia 5)** Allereerst het rijk Babylonië. Babylonië was een enorm groot rijk wat niet alleen Israël, de Sinaï en Syrië bevatte, maar ook Irak. Ten noorden en oosten van het rijk Babylonië lag het rijk van Medië, het tweede beest, het huidige Iran, wat delen van het huidige Turkije bevatte en reikte tot aan de Zwarte en Kaspische zee in het noorden tot en met Afghanistan in het oosten. Darius de Mediër zou het Babylonische rijk een paar jaar regeren. Ook Medië was een enorm groot rijk. Ten zuiden van Medië lag het Perzische rijk. Allereerst stond Perzië onder het bewind van Medië maar later heeft Perzië de macht overgenomen en regeerden ze een nog groter rijk. **(Dia 6)**

Het Perzische rijk, het derde dier: De Panter met zijn 4 koppen. Het rijk reikte tot aan Macedonië in het noordwesten, Libië en Ethiopië in het Zuidwesten en in het oosten niet alleen Irak en Iran maar zelfs tot aan de grens van Indië inclusief Afghanistan en Pakistan. Een enorm rijk. De panter met zijn vier koppen, gericht naar de vier winden van de aarde zou je kunnen zeggen.

(Dia 7) Tot slot dan dat monster, dat is het laatste dier: Alexander de Grote, die regeerde van Griekenland tot aan Indië en Afghanistan, zo groot was het rijk van de Grieken destijds.

Het rijk van de Grieken is na de vroegtijdige dood van Alexander de Grote gaan afbrokkelen. Vandaar het standbeeld van koning Nebukadnezar met die ijzeren benen die afbrokkelen en overgaan in de voeten van ijzer en klei. Vanuit Alexanders rijk ontstonden de koninkrijken van de zogenaamde *Diadochi* (= opvolgers), **(Dia 8)** dat waren de generaals van Alexanders leger die stukken van zijn rijk toebedeeld gekregen hebben. Voor ons doel, en dat zal ook blijken uit de komende hoofdstukken van Daniëls profetieën, zijn 2 rijken daaruit, van groot belang. Allereerst het rijk van Egypte (het Ptolemaïsche rijk) dat voor lange tijd ook Israël insloot. In de tweede plaats het rijk van Iran en Irak met een groot deel van Turkije (het Seleucidische rijk). Dit waren Griekse rijken die enorme invloed hadden op de geschiedenis van Israël, Gods volk. Daar zal het ook over gaan in de komende hoofdstukken van Daniël als we lezen over het wel en wee van Gods volk. Daarom krijgt Daniël dit visioen.

Maar bij dat monster ziet hij ook iets anders. Hij ziet tien horens op de kop van dat beest, verschillende koningen. Dan ziet hij één kleine horen groeien tot een grote horen, met menselijke ogen en veel menselijke grootspraak. **(Dia 9)**

Uit de komende hoofdstukken zal duidelijk worden waar dat over gaat: De koning van het Seleucidische rijk: Antiochus IV, had de bijnaam *Epifanes*. *Epifanes* is een Grieks woord dat je normaal gesproken alleen maar gebruikt voor een god. Antiochus IV beschouwde zichzelf als goddelijk en hij uitte ook veel grootspraak tegenover de Here God. Hij veroverde Israël en wilde niet alleen het land regeren maar ook de godsdienst van het land uitroeien. Wat deed hij met de tempel? Hij veranderde het door het altaar te verbouwen tot een altaar voor de Griekse god Zeus. Ze moesten nota bene varkens offeren in Gods tempel in Jeruzalem! Ook kwam er een grote vervolging tegen trouwe Joden, die zijn regels niet navolgden. Het werd verboden om in Israël de Here te dienen en zelfs om jongens te besnijden: Daar plaatste hij de doodstraf op.

Na dit monster ziet Daniël plotseling de hemelvaart van iemand zoals een Mensenzoon: De Here Jezus. En Daniël ziet daar het eeuwig koninkrijk van Jezus en het koningschap dat gegeven wordt aan de gelovigen. Wat stelt dat allemaal voor?

(Dia 10) Stelt u zich een spoorlijn voor, dat tot aan de horizon loopt. Vooraan zijn de dwarsliggers van het

spoor heel goed in beeld, zo duidelijk dat je veel kleine bijzonderheden kan onderscheiden. Maar hoe verder je het spoor in de verte bekijkt, hoe onduidelijker die dwarsliggers worden tot je ze uiteindelijk niet meer van elkaar kan onderscheiden. Ze liggen dan zo dicht op elkaar dat het einde zoals een samengesmolten blok wordt. En zo is het ook met deze profetie. In het begin ziet Daniël heel duidelijk alle koninkrijken die de Here God hem heeft laten zien na het rijk van Babylonië. Dan ineens ziet hij dat einde, dat koninkrijk van God als een massief blok. Een koninkrijk dat eeuwig duurt en waar het koningschap ook aan de heiligen geschonken wordt nadat de Here Jezus plaats genomen heeft in de hemel.

U ziet dat wat Daniël duidelijk ziet van wereldse koninkrijken vrij beperkt is. Het gaat niet veel verder in de geschiedenis dan het rijk van de Grieken. Als we dit begrijpen, zijn we pas in staat om over dit hoofdstuk een beetje na te denken. Wat is de boodschap van dit hoofdstuk? Het is mooi om al die beesten uit te leggen, maar wat hebben we daaraan?

Waarom zo'n profetie? (Dia 11)

Waarom heeft God aan Daniël in Babylonië deze profetie gegeven? Wie wil de HERE hiermee aanspreken en met welk doel? Dat zijn toch zulke belangrijke vragen dat God dit nodig vond dit aan Daniël te laten zien. Daniël was een oude man van ongeveer 70 jaar. Over een jaar of 11 zal de terugkeer van de joden uit de ballingschap pas plaatsvinden. 11 jaar na dit visioen mogen ze terugkeren naar het beloofde land, weer een tempel bouwen en daarin de Here vereren zoals Hij van hun vraagt. Dan zal het herstel beginnen. Trouwe joden die opgegroeid zijn in Babylonië mogen teruggaan naar Juda. Al die joden zijn niet zo oud als Daniël. De meeste mensen die straks naar Juda gaan, hebben het land nog nooit gezien. Ze zijn in ballingschap geboren. Die mensen worden voorbereid op hun terugkeer.

De Here God heeft beloofd dat er een nieuw verbond komt, ... en dat de Messias komt, de koning die voor eeuwig zal regeren in de lijn van David. Dat verwachten ze allemaal. Maar dan moeten ze weten dat het niet allemaal tegelijk komt. Met deze visioenen begint God het volk voor te bereiden op hun terugkeer naar het beloofde land en op wat de Here God met de wereldgeschiedenis zal doen.

Het is duidelijk dat Daniël dit visioen niet voor zichzelf gehouden heeft, dat was natuurlijk ook niet de bedoeling. Hij heeft het opgetekend zodat Gods volk het kon lezen. Als het volk straks terug is in het beloofde land en ziet dat alles niet tegelijk komt zoals ze misschien gedacht hadden ... als ze vervolging ondervinden in de tijden van het monster ... als de gelovigen hevige bestreden worden ... de doodstraf komt voor ouders die hun zonen durven besnijden, ... dan moet het volk niet denken dat de Here God het verlaten heeft. Helemaal niet. Juist dan moeten ze terugdenken aan deze profetie en moeten ze beseffen dat het een korte tijd zal duren voor de Here God zal ingrijpen en het monster uit de weg zal ruimen. Ze moeten weten dat het onrecht op aarde door de Here God wel gezien wordt en dat Hij op Zijn tijd een oordeel zal vellen.

Broeders en zusters, God laat zijn volk niet los en zonder houvast in moeilijke tijden. Om dat te begrijpen is ook een bedoeling van deze profetie. Het volk komt straks in een moeilijke tijd aan het einde van het oude testament en het begin van het nieuwe testament, maar deze profetieën geven houvast.

Wat kunnen *wij* er dan van leren, als volk dat leeft na de hemelvaart van Christus? (Dia 12)

Allereerst beseffen we juist hieruit, dat de wereldgeschiedenis door de Here God geleid wordt, juist met het oog op zijn volk, en op zijn kerk. Alles wat er in de geschiedenis en ook in onze tijd gebeurt, heeft Hij in het vizier. Hij houdt ook het oog op alles wat er gemoeid gaat met de verspreiding van zijn evangelie ... voor de aanbidding van zijn zoon, onze Here Jezus Christus. Alles heeft dan ook daarmee te maken in Gods ogen.

Als we denken aan de verwoesting van de Twin Towers, al weer 10 jaar geleden in New York, besef dan dat zelfs dat onder Gods bewind geschied is. Hij heeft het gezien, opgemerkt en toegelaten, ook alles wat daaruit voortvloeide. Die hele zogenaamde oorlog tegen het terrorisme. God houdt zijn oog op deze wereld. En Hij houdt vooral het oog op de impact die deze oorlog heeft op zijn kerk, op de mensen die hem willen dienen, op de verspreiding van zijn evangelie. Ook de monsters van de islam, die zich soms zo gewelddadig uiten, zijn in Gods Handen. Ook leren we dat de Here God soms wel de tijd neemt. Wij willen alles graag heel snel hebben en de Here Jezus snel terugzien en dat eeuwig koninkrijk nu al zien komen.

Maar de Here neemt zijn tijd, want hij heeft zijn bedoeling daarmee. Hij wil zijn kerk eerst het evangelie laten verspreiden in deze wereld, de gelovigen verzamelen voor Christus.

Het einde mogen we wel weten en dat zie je ook uit deze profetie. Als de Here een belofte gedaan heeft komt Hij die belofte ook na. De geschiedenis van deze profetie, de vier grote beesten zijn allemaal uitgekomen. Het monster met die grote horen is veroordeeld en uit de weg geruimd. God komt zijn belofte na ook in onze tijd, we hoeven niet bang te zijn voor aanslagen. Als ze komen, komen ze uit Gods vaderhand en heeft Hij een bedoeling daarmee, met het oog op ons. Hij zal ons bewaren. Angst hoeven we niet te hebben. God houdt altijd zijn oog op onrecht dat uitgevoerd wordt tegen de zijnen. Zelfs in ons persoonlijke leven.

Als jou veel onrecht is aangedaan kan het heel moeilijk zijn. Je kropt alles op en je wilt zien dat iemand gepakt of gestraft wordt. Maar wat zegt de Here Jezus? Het is jouw zaak niet. Draag het in je gebed aan de Here over. Het is Zijn zaak wel, misschien grijpt Hij in onze tijd in of misschien wacht Hij tot de jongste dag. Maar Hij zal alle onrecht aanpakken en op zijn tijd straffen. Wij hoeven ons daar geen zorgen over te maken. We moeten eenvoudig in ootmoed voor de Here blijven leven. Hij zal het onrecht op zijn tijd aanpakken. We mogen weten dat de Mensenzoon zijn plaats heeft ingenomen, op de troon aan de rechterhand van zijn Vader.

Onze Here Jezus bemoedigde zijn discipelen tijdens zijn laatste reis naar Jeruzalem waar hij gekruisigd zou worden. We lezen daarvan in Lucas 18:31: *Hij nam de twaalfen terzijde en sprak tot hen: Zie, wij gaan op naar Jeruzalem, en al wat door de profeten geschreven is, zal aan de Zoon des mensen volbracht worden* En zo is het ook uitgekomen. Dan zal ook uitkomen wat God ons beloofd heeft in dit visioen van Daniël: Wij mogen straks een koningschap ontvangen en naast de Here Jezus regeren, wanneer we van alle zonden ontdaan worden en de wereld in zijn geheel nieuw gemaakt zal worden. Daar mogen we naar uitkijken, als we deel uitmaken van de heiligen, de gelovigen die met Jezus gaan regeren. Dat houdt ons staande, omdat de Here ook dat doel voor ons heeft in dit leven. En dat wij nu onder het bewind van Jezus mogen leven op deze aarde, met de taak die Hij ons toebedeeld heeft. Dan leeft je. Dan ga je naar je werk of ga je naar school met het weten: Ik ben in dienst van Jezus Christus. Hoe ik het doe, hoe ik mijn werk doe, hoe ik leer op school, hoe ik reageer tegenover andere mensen: Ik vertegenwoordig Jezus Christus daarin. Ik mag zelfs binnen mijn beperkte bereik, voor anderen iets betekenen, als ik de liefde uitstraal, de liefde die God mij heeft laten zien.

Hij gebruikt mij ook in zijn wereldplan. Zo mag je van jezelf ook denken: Dat is de bedoeling van deze profetie. Alles wat er gebeurt, grote en kleine dingen, komt van de Here en heeft een doel voor ons, zijn heiligen: Wij die in Jezus Christus apart gezet zijn.

God zei geprezen. Amen.